

Bijlage 1

Toelichting besluiten veiligheidsrisicogebied Binnenstad in relatie tot preventief fouilleren en messenverbod 2015

Inleiding

In de Algemene Plaatselijke Verordening Leeuwarden (APVL) zijn twee artikelen opgenomen die ertoe moeten leiden dat de veiligheid in Leeuwarden wordt vergroot. Dit betreft:

artikel 2:1c messen en andere voorwerpen als steekwapen
(zgn. messenverbod)

artikel 2:1e veiligheidsrisicogebied/preventief fouilleren

Procedure en bevoegdheden

De aanwijzing van de gebieden voor de uitvoering van maatregelen binnen de APVL is voor wat betreft het messenverbod en het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied ten behoeve van het preventief fouilleren een bevoegdheid van de burgemeester. Dit betekent dat de burgemeester van Leeuwarden één (of meerdere) gebied(en) kan aanwijzen, waarbinnen acties ten behoeve van de handhaving van de genoemde APVL maatregelen plaatsvinden. Ook is het stellen van een tijdsduur hierbij een vereiste.

Na vaststelling van de gebieden en tijdsduur door de burgemeester van Leeuwarden wordt dit bekendgemaakt via Huis-aan-Huis, het digitale Gemeentebled en op de website van de Gemeente Leeuwarden en daarmee treedt het besluit in werking.

In de gezagsdriehoek Leeuwarden wordt voorts besproken op welke “hotspots” binnen het veiligheidsrisicogebied de fouilleeracties plaatsvinden. De officier van justitie geeft uiteindelijk de zogenaamde “last” of, wanneer en hoe de actie, die door de politie wordt uitgevoerd, plaatsvindt. Deze last of toestemming is gebaseerd op recente informatie van politie, zoals een sfeerrapportage en objectieve incidenten-gegevens.

Wetswijziging preventief fouilleren:

Per 1 juli 2014 is een wetswijziging van kracht die burgemeesters ook nog de mogelijkheid geeft voor maximaal 12 uren een gebied aan te wijzen waar de politie op bevel van de Officier van Justitie preventief op wapens mag fouilleren.

De burgemeester heeft de bevoegdheid om tijdelijk een gebied aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Het besluit geldt ook voor de in het gebied voor publiek openstaande gebouwen en de daarbij behorende erven.

Om deze bevoegdheid te kunnen inzetten moet het gaan om een plotselinge gebeurtenis of dreigend incident, bijvoorbeeld een stevige vechtpartij bij de uitgang van een discotheek of café of een dreigende confrontatie tussen voetbalhooligans.

Er moet sprake zijn van:

- een verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens, dan wel ernstige vrees voor het ontstaan hiervan (vrees bijvoorbeeld op basis van politie informatie);
- een onvoorziene, spoedeisende.

De nieuwe bevoegdheid is bedoeld voor een kortstondige fouilleeractie.

Zowel het besluit van de burgemeester als het bevel van de officier van justitie kan mondeling worden gegeven. Het aanwijzingsbesluit moet dan naderhand, zo spoedig mogelijk, op schrift worden gesteld en voorzien van motivering. Het besluit wordt ook zo spoedig mogelijk bekendgemaakt via de daarvoor geëigende kanalen.

De burgemeester heeft voor het aanwijzen van het gebied overleg met de Officier van Justitie. De aanwijzing mag niet langer duren dan voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is. De aanwijzing wordt zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht aan de gemeenteraad.

Het kan dus gebeuren dat in Leeuwarden een tijdelijk veiligheidsrisicogebied kan worden aangewezen als er aanleiding toe is.

Toepassing artikelen 2:1c en 2:1e van de APVL voor de periode 10 maart 2015 tot 10 maart 2016

Op 13 februari 2015 zijn de resultaten van beide maatregelen, die zijn uitgevoerd in 2014, geëvalueerd met politie basisteam Leeuwarden en het Openbaar Ministerie parket Noord Nederland in de gezagsdriehoek Leeuwarden. De driehoek adviseert voor de komende periode:

1. het messenverbod (art. 2:1c APVL) te continueren in de Binnenstad voor de periode van een jaar;
2. het veiligheidsrisicogebied (vrg) (art. 2:1e APVL) met een jaar te verlengen voor de Binnenstad, zodat preventief fouilleren daar kan plaatsvinden.

De volgende motivering ligt ten grondslag aan dit advies:

Messenverbod (art. 21c. APVL)

In vergelijking met 2013 zijn er op grond van het "messenverbod" in 2014 minder steekwapens inbeslaggenomen. Het betreft voor 2014 totaal 13 stuks ten opzichte van 24 stuks in 2013. Deze zaken werden afgedaan met een mini-proces-verbaal. De meeste overtredingen werden geconstateerd in de binnenstad.

Veiligheidsrisicogebied (t.b.v. preventief fouilleren (pf) art. 2:1e APVL)

Onveiligheidsanalyse aangewezen veiligheidsrisicogebied

In onderstaande tabel zijn de aantallen (vuur)wapens en munitie weergegeven die buiten het preventief fouilleren om in beslag zijn genomen in de periode 1 januari 2014 tot 31 december 2014. Deze wapens werden aangetroffen in Leeuwarden. De cijfers betreffen slechts een deel van de in Leeuwarden aangetroffen (vuur)wapens.

Bron: politiecijfers 2014

Aantallen en soorten wapens	2014	2013
Vuurwapens	28	7
Gaspistolen en alarmpistolen	12	6
Imitatie vuurwapens	15	21
Gasbusjes	8	3
Overige wapens misdrijf	15	21
Overige wapens overtreding	21	28
Explosief	0	0
Munitie	1082	566

Een aantal zaken valt op in vergelijking met 2013:

- Toename van het aantal inbeslaggenomen vuurwapens, gaspistolen en gasbusjes.
- Afname van het aantal inbeslaggenomen imitatievuurwapens en overige wapens misdrijf (boksbeugels, stroomstootwapens enz.).
- Een sterke toename van inbeslaggenomen munitie.

Vuurwapens

Analyse van de inbeslaggenomen vuurwapens toont het volgende. In een groot witwasonderzoek zijn op diverse adressen in Leeuwarden vuurwapens en overige wapens misdrijf in beslag genomen. Dit verklaart een groot deel van de stijging.

Munitie

De stijging van de hoeveelheid inbeslaggenomen munitie wordt grotendeels veroorzaakt door de vondst van 733 verschillende soorten munitie op één adres.

In de volgende tabel zijn alle geweldsdelicten, inclusief de pogingen daartoe, weergegeven die al dan niet in relatie staan tot (vuur)wapenbezit binnen het aangewezen veiligheidsrisicogebied in 2014. Deze cijfers zijn afkomstig uit het bedrijfsprocessensysteem van politie Noord-Nederland, district Fryslân.

In de cijfers zijn de aantallen incidenten weergegeven die plaatsvonden in de binnenstad van Leeuwarden, bestaande uit de gebieden Blokhuisplein, De Waag, Grote Kerkbuurt, Hoeksterend, Nieuwestad, Oldehoofsterkerkhof, het Stationskwartier en het Zaailand.

Incidenten	Leeuwarden (stad)		Binnenstad	
	2014	2013	2014	2013
Moord/ doodslag (incl. pogingen)	40	29	14	5
Openlijke geweldpleging tegen personen	13	33	3	22
Openlijke geweldpleging tegen goederen	7	11	4	5
Overvallen	7	16	2	1
Straatroven	35	38	14	19
Bedreigingen	524	504	106	89
Eenvoudige mishandeling	514	486	153	157
Zware mishandeling	55	61	11	21
Drugshandel	210	195	45	45
Drugsoverlast	484	408	179	153
Schietincident	2	3	1	0
Vuurwapenbezit	15	14	2	1

Afgaand op de cijfers zijn in 2014 onderstaande trends waar te nemen voor het gebied binnenstad:

- Een gelijkblijvend aantal schietincidenten en incidenten vuurwapenbezit.
- Een toename van het aantal incidenten moord en doodslag (inclusief pogingen), zowel in de stad als in de binnenstad. De meeste incidenten vinden plaats in de binnenstad, de overige incidenten zijn verspreid over de verschillende wijken van de stad.
- Een stijging van het aantal drugs gerelateerde overlastincidenten in de binnenstad van Leeuwarden.
- Een daling van het aantal incidenten openlijke geweldpleging tegen goederen en personen, terwijl het aantal bedreigingen een stijging laat zien.
- Een daling van het aantal incidenten straatroven en zware mishandeling. Overigens wordt ongeveer de helft van het aantal straatroven in de binnenstad gepleegd.
- Het aantal eenvoudige mishandelingen in de stad neemt toe, het aandeel dat in de binnenstad wordt gepleegd neemt echter af.

Samenvatting

Opvallend is het feit dat het aantal incidenten moord en doodslag (inclusief pogingen) en bedreigingen in de binnenstad een stijging vertonen, naast de duidelijk gestegen aantallen in beslag genomen vuurwapens in Leeuwarden.

Het aantal in beslag genomen overige wapens (inclusief messen) vertoont een daling, wat een mogelijke relatie heeft met het ingestelde messenverbod en het preventief fouilleren.

Gezien bovenstaande kan worden gesteld dat het controlemiddel preventief fouilleren en de handhaving van het 'messenverbod' in de binnenstad van Leeuwarden (naast de talrijke andere maatregelen) een bijdrage leveren in de vermindering van het ongewenste wapenbezit en/of het geweld in de binnenstad, en dat het controlemiddel gehandhaafd zou moeten blijven om situationeel in te kunnen zetten tegen de stijging van het aantal geweldsincidenten en de toename van het aantal in beslag genomen vuurwapens.

Om deze redenen heeft de gezagsdriehoek Leeuwarden geconcludeerd dat het is wenselijk om de maatregel veiligheidsrisicogebied (ten behoeve van preventief fouilleren) en het zogenaamde messenverbod te verlengen voor de periode van 10 maart 2015 tot 10 maart 2016.

De besluiten van de burgemeester worden gepubliceerd.